

Uudenmaan jätelautakunta

Ote pöytäkirjasta

Uudenmaan jätelautakunta

§ 4

13.01.2026

Päätöksentekijät

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Sveholm Sharie, Porvoo Pråhl Annika, Raasepori Ahde Elina, Inkoo Böckerman Ulf, Hanko Etolin Katja, Karkkila Holappa Sauli, Lohja Mikola Jenni, Askola Pulkkinen Pentti, Vihti Rainio Hannu, Pornainen Tuokko Jarno, Sipoo Alopaeus Jari, Siuntio Andersson Roland, Loviisa	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen varajäsen	
Poissa	Bergström Torbjörn, Loviisa Östberg Magnus, Siuntio		
Muut	Perjala Christine Ek Pamela Printz Marko	esittelijä pöytäkirjanpitäjä asiantuntija	3 § ja 5 § 3.

Lausunto Loviisan kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta

Uudenmaan jätelautakunta 13.01.2026 § 4
444/14.07.02/2025

Valmistelija vastaava jäteasiantarkastaja Pamela Ek, ujl@ujlk.fi, puh. 020 690 145

Loviisan kaupungin rakennusvalvonta pyytää Uudenmaan jätelautakunnan lausuntoa kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta (liite 2). Lausunto pyydetään 16.1.2026 mennessä.

Loviisan kaupungin nykyinen rakennusjärjestys on tullut voimaan 31.5.2014. Rakennusjärjestyksen uudistamiseen on ryhdytty muutostarpeitten takia, joita 1.1.2025 voimaan tullut rakentamislaki edellyttää.

Jätehuoltoviranomainen on tutustunut rakennusjärjestysehdotuksen jätehuoltoa koskeviin määräyksiin.

Ehdotuksen 2.2 kohdan mukaan kiinteistökohtaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen ja uusiminen on vapautettu luvanvaraisuudesta, kun kysymyksessä on ns. kantoveden käsittely/johtaminen tai harmaavesijärjestelmän rakentaminen, joka ei sijoitu pohjavesi- tai ranta-alueelle. Samassa kappaleessa todetaan yleisesti, että kaikessa rakentamisessa on noudatettava muun muassa jätehuoltomääräyksiä.

Muita kiinteistökohtaisia jätevesijärjestelmiä ei mainita rakennusjärjestysehdotuksessa, joten sellaisen jätevesijärjestelmän rakentaminen,

asentaminen ja uusiminen, johon johdetaan WC-vettä, on edelleen luvanvaraista.

Ehdotuksen 4.8 kohdassa määrätään jätteen keräysvälineistä, jätekatoksista ja -aitauksista sekä kompostoreista. Ne eivät saa rumentaa ympäristöä eikä niitä saa sijoittaa tonttiliittymän näkemäalueelle. Lisäksi määrätään, että komposti on sijoitettava 5 metrin etäisyydelle naapurin rajasta. Naapurin suostumuksella sen voi sijoittaa lähemmäs rajaa.

Jätelautakunnan lausunto:

Jätelautakunta haluaa lausunnollaan varmistaa, että rakennusjärjestysehdotuksen jätehuoltoon koskevat määräykset eivät ole ristiriidassa jätehuoltomääräysten tai jätelainsäädännön tarkoituksen tai tavoitteiden kanssa eivätkä vaikeuta jätehuoltoon.

Jätevesijärjestelmien luvanvaraisuudesta:

Asuinkiinteistöjen kiinteistökohtaisiin jätevesijärjestelmiin johdettujen jätevesien jätehuolto kuuluu jätelain mukaan kunnan vastuulle. Käytännössä tämä tarkoittaa, että kunnallisella jäteyhtiöllä on velvollisuus tyhjentää jätevesijärjestelmiin kertyvät jätevesilietteet ja kuljettaa ne jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi. Tästä syystä jätevesijärjestelmien sekä niiden luokse johtavien kulkuväylien kunnossapidosta, lietteen tyhjentämisestä ja kuljettamisesta määrätään jätehuoltomääräyksissä (32 ja 33 §).

Ns. harmaavesijärjestelmillä tarkoitetaan saostussäiliöitä tai pienpuhdistamoita, joihin johdetaan vain pesuvesiä, ei WC-vesiä. Pieni osa näistä jätevesijärjestelmistä on sellaisia, että kiinteistön haltija voi tietäen jätehuoltomääräyksissä määrätyn edellytyksen tyhjentää lietteet itse. Valtaosa järjestelmistä kuitenkin edellyttää jäteyhtiön suorittamaa tyhjennystä vähintään kerran kahdessa vuodessa.

Jotta lieteauto pääsee tyhjentämään tällaisen jätevesijärjestelmän lietteet, on erittäin tärkeää, että järjestelmä rakennetaan paikkaan, johon on esteetön pääsy tyhjentäjälle. Tämän vuoksi jätehuoltomääräyksissä määrätään, että kiinteistön haltijan on huolehdittava lietesäiliölle (jätevesijärjestelmälle) johtavan ajoväylän ja kulkureitin soveltuvuudesta tyhjennykseen sekä niiden kunnosta, esteettömyydestä ja puhtaanapidosta (32 §). Etäisyys tyhjennettävän säiliön ja lieteauton välillä saa olla enintään 150 m.

Rakennusjärjestysehdotuksessa määrätään, että kaikessa rakentamisessa tulee noudattaa jätehuoltomääräyksiä, vaikka jätevesijärjestelmän rakentaminen olisi vapautettu luvanvaraisuudesta. Jätehuoltoviranomainen katsoo kuitenkin, että vastuun jättäminen yksinomaan kiinteistön haltijalle on riskialtista, sillä kiinteistön haltija ei välttämättä tiedosta, että jätevesijärjestelmien ja niiden kulkuväylien kunnossapidosta sekä lietteen tyhjentämisestä ja kuljettamisesta määrätään jätehuoltomääräyksissä. Jätevesijärjestelmän rakentaminen edellyttää asiantuntemusta, suunnittelua

ja resursseja. Järjestelmän siirtäminen jälkikäteen on usein vaikeaa ja aiheuttaa merkittäviä kustannuksia.

Tämän vuoksi jätehuoltoviranomainen katsoo, että myös harmaavesijärjestelmien rakentaminen tulisi olla luvanvaraista, jotta jätevesijärjestelmän sijaintiin kiinteistöllä voidaan tarvittaessa puuttua ennen rakentamista. Tämä varmistaa, että tyhjennys on teknisesti ja logistisesti toteutettavissa sekä, että jätevesijärjestelmä täyttää jätehuoltomääräysten edellytykset.

Harmaavesijärjestelmien mahdollinen kuormitus ja ympäristöhaitta on pienempää kuin WC-vesien jätevesijärjestelmien. Mutta jäteyhtiön tyhjennysvelvollisuuden vuoksi harmaavesijärjestelmien sijainti kiinteistöllä on jätehuollon näkökulmasta yhtä merkittävä tekijä, kun päätetään jätevesijärjestelmien rakentamisen luvanvaraisuudesta.

Kiinteistön haltijalle aiheutuu kohtuutonta haittaa, jos hän joutuu siirtämään jätevesijärjestelmänsä jälkikäteen, jotta tyhjennys olisi mahdollista ja järjestelmä täyttäisi jätehuoltomääräysten edellytykset.

Jätevesilietteen asianmukaisen jätehuollon varmistamiseksi ja kiinteistön haltijan etujen turvaamiseksi, jätelautakunta esittää, että rakennusjärjestysehdotusta muutetaan siten, että myös harmaavesijärjestelmien rakentaminen määrätään luvanvaraiseksi (kohta 2.2).

Jätehuoltoviranomaiselle jää epäselväksi onko tarkoitus vapauttaa harmaavesijärjestelmien *uusiminen* luvanvaraisuudesta vai ei, kun rakennusjärjestysehdotuksessa lukee, että rakentamislupaa ei tarvita jätevesijärjestelmän *rakentamiseen ja uusimiseen*, kun kysymyksessä on harmaavesijärjestelmän *rakentaminen*. Harmaavesijärjestelmien uusiminen voidaan kuitenkin jätehuoltoviranomaisen näkemyksen mukaan vapauttaa luvanvaraisuudesta, mikäli järjestelmän sijainti kiinteistöllä ei muutu.

Ns. kantovedelliset jätevesijärjestelmät eivät edellytä jäteyhtiön tyhjennystä, joten niiden rakentaminen ja uusiminen voidaan jätehuoltoviranomaisen näkemyksen mukaan vapauttaa luvanvaraisuudesta (kohta 2.2).

Jätehuoltoviranomainen huomauttaa, että jätelautakunta on antanut lausunnon Sipoon kunnan rakennusjärjestysehdotuksesta 14.10.2025. Ehdotuksen mukaan kaikkien jätevesijärjestelmien rakentaminen on jatkossakin luvanvaraista Sipoossa. Jätelautakunta katsoo, että yhdenmukaiset jätehuolto ja jätevesilietteitä koskevat rakennusjärjestysmääräykset kunnissa edistäisivät sääntelyn selkeyttä ja tasapuolisuutta ottaen huomioon, että kunnissa on voimassa samat jätehuoltomääräykset.

Kompostoreista:

Jätelainsäädännön, ympäristöministeriön ja myös EU:n tavoitteena on lisätä kierrätyskelpoisten jätteiden kierrätysastetta. Biojäte on tässä keskeisessä asemassa ja sen lajittelua ja kierrätystä on edistettävä.

Isoimmissa taajamissa Uudenmaan jätelautakunnan alueella asuinkiinteistöjen haltijoilla on jäteasetuksen perusteella velvollisuus lajitella biojäte erilleen muusta jätteestä. Kompostointi kiinteistöllä on jäteasetuksen ja jätehuoltomääräysten mukainen sallittu tapa käsitellä lajiteltu biojäte. Mikäli biojäte ei kompostoida näissä taajamissa, kiinteistöllä on oltava erillinen biojäteastia, jonka tyhjentämisestä huolehtii jäteyhtiö.

Loviisan taajamissa ei vielä ole velvollisuutta lajitella biojäte erilleen muusta jätteestä. Mutta kun biovelvollisuus laajennetaan tulevina vuosina, Loviisan keskustaajama on seuraavien taajamien joukossa, johon biojätteen lajitteluvollisuus määrätään.

Biovelvollisuuden johdosta kompostointia koskevia jätehuoltomääräyksiä on sopeutettu ja muutettu ottaen huomioon lainsäädännön muutokset ja käytännön kokemukset jätehuoltomääräysten soveltamisesta. Määräysten on oltava riittävän tarkkoja, jotta kompostoinnilla saavutetaan todellista biojätteen kierrätystä, mutta samalla riittävän joustavia, jotta edistetään kompostointia ja sitä kautta biojätteen kierrätystä.

Kompostorin sijainnista määrätään jätehuoltomääräyksissä siten, että kompostori on sijoitettava, rakennettava, käytettävä ja hoidettava niin, ettei siitä aiheudu roskaantumista eikä haittaa tai vaaraa terveydelle, ympäristölle tai naapureille (14 §). Kompostori voi myös olla muutaman lähekkäin sijaitsevan kiinteistön tai asunnon yhteisessä käytössä, ja jätehuoltoviranomainen kannustaa yhteiskäyttöön erityisesti silloin, kun biojätteen määrä on vähäinen.

Jätehuoltoviranomainen ylläpitää rekisteriä kaikesta kompostoinnista ja suorittaa kompostointitarkastuksia suunnitelmallisesti sekä pistokokein. Tällä tavalla jätehuoltoviranomainen seuraa alueella tapahtuvaa kompostointia.

Vuosina 2021–2025 jätehuoltoviranomainen on tehnyt yli tuhat kompostointitarkastusta pientalokiinteistöillä Uudenmaan jätelautakunnan kahdessatoista kunnassa. Suurin osa tarkastuksista on tehty Lohjan keskustaajamassa, Porvoon keskustaajamassa, Vihdin Nummelassa sekä Sipoon Nikkilässä ja Söderkullassa, joissa biojätteen lajittelu on pakollista. Loviisassa on tehty 45 kompostointitarkastusta. Kompostori sijaitsee useassa tapauksessa jätteen vieressä, tontille johtavan ajoneuvoliittymän välittömässä läheisyydessä, useimmiten alle viiden metrin päässä naapurin rajasta.

Kompostointitarkastuksista saatujen kokemusten perusteella suurin osa kompostoinnista on asianmukaista eikä kompostoinnista aiheudu haittaa ympäristölle tai naapureille, kompostorin sijainnista riippumatta.

Edellä todetun perusteella jätehuoltoviranomainen katsoo, että rakennusjärjestysehdotuksessa ehdotettu määräys kompostorin vähimmäisetäisyydestä naapurin rajasta (5 m) on epätarkoituksenmukainen ja tarpeeton. Määräys ei perustu havaittuihin haittoihin, vaan vaikeuttaa kompostointia ja siten biojätteen kierrätystä. Tämä olisi vastoin jätelainsäädännön, ympäristöministeriön ja EU:n tavoitteita. Jätehuoltomääräyksissä määrätään kuitenkin, että kompostori on sijoitettava siten, ettei kompostoinnista aiheudu haittaa naapureille. Tarkastuksista saatujen kokemusten perusteella jätehuoltoviranomainen katsoo, että rakennusjärjestyksessä ei tulisi olla määräyksiä kompostorin sijainnista.

Jätelautakunta esittää, että määräys kompostorin sijoittamisesta vähintään viiden metrin etäisyydelle naapurin rajasta poistetaan rakennusjärjestysehdotuksesta (kohta 4.8).

Esittelijä

Christine Perjala, jäteasiainpäällikkö

Päätösehdotus

Jätelautakunta päättää antaa edellä esitettyä lausuntonaan Loviisan kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta. Pykälä tarkastetaan heti.

Päätös

Jätelautakunta päätti antaa edellä esitettyä lausuntonaan Loviisan kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta. Pykälä tarkastettiin heti.

Otteen oikeaksi todistaa

16.01.2026

Pamela Ek
vastaava jäteasiaintarkastaja

Tämä pöytäkirjanote on allekirjoitettu sähköisesti

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 4

VALITUSOSOITUS

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Hallintovalitus tehdään Helsingin hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Sähköpostiosoite: helsinki.hao(at)oikeus.fi (Sähköpostia lähetettäessä (at)-merkintä korvataan @-merkillä)

Faksinumero: 029 56 42079

Puhelinnumero: 029 56 42000

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Lainkohdat

Jätelaki 137 §
Kuntalaki 135 §, 137 § ja 138 §

Uudenmaan jätelautakunta

Ote pöytäkirjasta

Uudenmaan jätelautakunta

§ 4

13.01.2026

Päätöksen tiedoksianto

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla, joka on lähetetty 16.1.2026

Pöytäkirja on viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon